

Universitat
de les Illes Balears

Laboratori Interdisciplinari
sobre Drets i Llibertats (LIDIB)

PROGRAMA

ESPECIALISTA UNIVERSITARI EN JUSTÍCIA TRANSICIONAL I MEMÒRIA DEMOCRÀTICA

(UIB, octubre 2020-març 2021)

Mòdul 1

El llegat fosc del segle XX: Claus del passat per entendre els conflictes del present

Coordinació: Alfons Aragoneses

29 octubre

Conferència inaugural: Avenços i reptes de la justícia transicional

Fabián Salvioli. Relator especial sobre la promoció de la veritat, la justícia, la reparació i les garanties de no repetició (ONU)

30 octubre

La contemporaneïtat, entre dictadures i projectes democràtics

Alfons Aragoneses (Universitat Pompeu Fabra)

5 novembre

El costat negre de la modernitat: el colonialisme

Alfons Aragoneses (UPF), José Luis Bibang (Universidad de Huelva)

6 novembre

De què parlam quan parlam de genocidis?

Rosa Ana Alija (Universitat de Barcelona)

12 novembre

Les dictadures dels anys trenta i el seu llegat

Jaume Claret (UOC)

13 novembre

Bases socials i polítiques de la Guerra Civil. El cas de les Balears

Antoni Marimon (UIB)

21 novembre

Visita de camp: Valle de los Caídos Madrid

Francisco Ferrándiz (CSIC)

Mòdul 2

Patrimoni, memòria i drets humans

Coordinació: María García Alonso i Alfons Aragoneses

26 novembre

Conferència: "Patrimoni, memòria i drets humans"

Montse Iniesta (directora d'El Born Centre de Cultura i Memòria Barcelona)

27 novembre

Memòria, patrimoni i dret

María García Alonso (UNED)

Alfons Aragoneses (Universitat Pompeu Fabra)

3 desembre

Polítiques de la memòria i processos de patrimonialització

María García Alonso (UNED)

4 desembre

Polítiques de la memòria i processos de patrimonialització

María García Alonso (UNED)

10 desembre

Patrimoni i drets culturals

María García Alonso (UNED)

11 desembre

Lleis de memòria: la gestió jurídica del passat. Estudi de cas a Balears

Alfons Aragoneses (UPF), Mercè Picornell (UIB), Margalida Capellà (UIB)

19 desembre

Visita de camp: Palma

Gaspar Valero (Historiador)

Mòdul 3

Investigació i exhumació de fosses comunes

Coordinació: Almudena García Rubio

Mòdul 3. Investigació i exhumació de fosses comunes

Coordinació: Almudena García-Rubio Ruiz

7 gener

Conferència: 20 anys d'exhumacions a Espanya: l'antropologia forense aplicada i perspectives de futur
(Francisco Etxeberría)

8 gener

Investigació històrica entorn a les fosses comunes: fonts per al coneixement de la repressió en l'Espanya contemporània
Queralt Solé
queraltsole@ub.edu

14 gener

Antropologia forense (I). L'Antropologia forense aplicada als drets humans: història internacional i nacional.
(Almudena García y Mercedes Salado)

15 gener

Antropologia forense (II). L'antropologia forense aplicada a l'estudi de les fosses comunes: introducció a la intervenció tècnica.
(Almudena García y Miriam Baeta)

21 gener

L'antropologia social davant les exhumacions de fosses comunes. (Francisco Ferrándiz)

22 gener

Les fosses comunes i la repressió a les Illes Balears
(Tomeu Garí, Manel Suárez, Paqui Cardona, Margalida Capellà)

30 gener

Visita de camp: Porreres, Manacor
Tomeu Garí, Jaume Servera

Mòdul 4

Justícia transicional, drets humans i memòria democràtica: marc jurídic i històric

Coordinació: Enrique Urbano i Margalida Capellà

4 febrer

Justícia penal, justícia transicional i drets humans

José Ricardo de Prada (magistrat Audiència Nacional i magistrat del Mecanisme Residual per a Tribunals Internacionals Ad Hoc)

5 febrer

La justícia de transició

Margalida Capellà (UIB)

11 febrer

Persecució penal i justícia universal

Javier Chinchón (Universidad Complutense de Madrid)

12 febrer

El poder judicial en els processos de justícia transicional

Rafael Escudero (Universidad Carlos III de Madrid)

18 febrer

Repressió a Espanya i Balears

David Ginard (UIB)

19 febrer

La judicialització dels crims comesos durant la guerra civil i la repressió franquista a Espanya: el cas de les Illes Balears

Memòria de Mallorca, Women's Link Worldwide (advocades), Ana Messuti (advocada)

27 febrer

Visita de camp: La Model (Barcelona)

Pendent

MÒDUL 5

Polítiques de reconciliació i reparació en contextos de transició

Coordinació: Enrique Urbano i Margalida Capellà

4 març

Conferència: Comisiones de la Verdad

Carlos Beristain. Comisionado de la Comisión de la Verdad para Colombia

5 març

Europa de l'Est

José María Faraldo (Universidad Complutense de Madrid)

11 març

Lliçons i reptes actuals d'Amèrica Llatina en justícia transicional

Jorge Rodríguez (Universidad Complutense de Madrid)

12 març

Marc general de les comissions de la veritat. Estudi de cas: Sud-àfrica

Ferriol Sòria (UOC)

18 març

Reparacions econòmiques i drets humans en processos de transició

Daniel Vallès (Universitat Autònoma de Barcelona)

19 març

Guerra, repressió i memòries democràtiques a les Balears

David Ginard, Elisabet Ripoll, Sebastià Serra, Pere Salas, Arnau Company (UIB)

27 març

Visita de camp: Menorca

Miquel Angel Casasnovas (historiador)